

Dertien en moeder

Tienerzwangerschappen in Vlaanderen

Kim raakte voor het eerst zwanger toen ze twaalf was – een ongelukje. Haar tweede zwangerschap, op haar veertiende, was wél gepland. Net als veel tienermoeders is ze faliekant tegen abortus en wil ze het liefst een groot gezin. Het aantal tieners met een baby is sinds de legalisatie van abortus sterk afgenomen in Vlaanderen, en zwangere meisjes die toch besluiten hun kind te houden hoeven niet op veel sympathie te rekenen: 'Ze had maar beter moeten weten.'

Kim: 'Mijn vlees en bloed'

Kim (16) zit aan de keukentafel en geeft fruitpap aan haar dochtertjes Isalie en Ilona. Isalie is drie jaar oud en Ilona heeft pas haar eerste verjaardag gevierd. 'De meeste meisjes van mijn leeftijd gaan gezellig shoppen en naar de dancing, maar ik ben niet jaloers,' zegt Kim.

Kim «Ik had die jongen leren kennen via het internet. Een knappe gast van bijna zeventien, en ik zag het wel zitten om een relatie met hem te beginnen. We waren pas vier maanden een koppeltje, toen ik doorkreeg dat hij me bedroog.

»Als jij geen seks wilt, moet ik wel elders aan mijn gerief komen,' zei hij, en daar moest ik het mee doen. Ik wou inderdaad nog geen seks, want op je twaalfde ben je daar nog niet klaar voor. Maar hij had geen geduld en heeft toen toch een paar keer met me gevreeën – tegen mijn zin, maar hij was zo sterk dat ik hem niet van me af kon duwen. Eigenlijk wist ik meteen dat ik zwanger was, maar ik weigerde het te geloven. Mijn maandstonden bleven uit en ik voelde me misselijk, maar ik kon toch niet écht zwanger zijn? Dat overkwam toch alleen maar oudere meisjes?

»Kim,' vroeg mijn mama, 'je hebt je maandstonden nog niet – je verwacht toch geen baby?' Ze nam me mee naar de huisdokter en die deed een zwangerschapstest – positief. 'Je bent nog zo jong,' zei de dokter, 'je buik is niet klaar, je kunt geen kind ter wereld brengen.' Ik zweeg, want een dokter heeft altijd gelijk, maar toen ik thuiskwam, begon het tot me door te dringen dat ik écht

zwanger was. Een abortus leek me vreselijk, want ik had twee zwaar motorisch en mentaal gehandicapte broertjes en één zusje verloren. Ik had hen zien sterven en dat wilde ik nooit meer meemaken. Mijn eigen kind doden? Néé, dat kon ik niet.

»In de abortuskliniek maakte een verpleegster me zwijgend klaar voor de ingreep, maar net voor ik naar binnen gereden zou worden, sprak een andere verpleegster me aan. 'Ben je overtuigd dat dit de beste keuze is?' vroeg ze me. 'Dit is jouw kindje, jij mag beslissen.' Dat was een openbaring en eindelijk durfde ik te praten. Ik vond abortus iets vreselijks, want je doodt je eigen kind, jouw vlees en bloed – en dat zou ik mezelf nooit kunnen vergeven.

»Ik was wel bang dat de jeugdrechter de baby zou afnemen, want ik had al in een instelling gezeten. De verpleegster wist me gerust te stellen en ik besloot mijn kind te houden. Mama begreep me en ze stond achter mijn keuze. Ik sprak er ook met mijn vriend over, maar hij stelde me voor een dilemma: ik moest kiezen tussen hem en de baby. Niet zo moeilijk – een lief kun je altijd wel vinden, maar je eigen kind is onvervangbaar.»

IK WAS DE HOER

Kim «Mijn buik werd almaar dikker, en op een dag zei een klasgenoot: 'Hé, Kim is in verwachting!' Toen ik de volgende ochtend de schoolpoort inliep, hoorde ik iemand fluisteren: 'Kijk, daar heb je die hoer.' Mijn vriendinnen lieten me in de steek en ik werd ziek van verdriet. De gynaecoloog wilde niet dat ik mijn kind zou verliezen door de pesterijen en schreef me ziekteverlof voor. Echt vervelend, want zo zou ik natuurlijk nooit een diploma kunnen halen.

»Gelukkig hoefde ik me niet eenzaam te voelen, want mijn mama was er steeds voor mij. De weken gingen voorbij en ik dacht eigenlijk niet meer zo veel aan mijn baby. Zwanger zijn als je twaalf bent is heel onwezenlijk – je gelooft eigenlijk zelf niet dat er een kindje in je buik groeit. Dat veranderde toen ik mijn dochter voor het eerst voelde schoppen! Ze was dus écht. De gynaecoloog veronderstelde dat ik rond de zesde maand zou bevallen omdat ik zo jong was, maar dat gebeurde niet.

»Op mijn dertiende heb ik mijn dochtertje op de wereld gezet. Isalie was een stralende baby, helemaal

‘MIJN EIGEN KIND DODEN: DAT KON IK NIET’

gezond! De verpleegsters waren aardig en ik vond het fijn dat ze me net zo behandelden als de andere moeders – misschien hadden ze niet eens in de gaten hoe jong ik was.

»In september ging ik terug naar school. Een nieuwe school, want ik wilde niet meer gepest worden. Ik maakte vlug vrienden en voelde me zo goed, dat ik al na twee weken durfde te vertellen dat ik een baby had. Mijn nieuwe beste vriendin keerde zich meteen van me af en niemand wilde meer met me naar de cafetaria. School werd een hel, en mijn mama vroeg een onderhoud over mijn studies aan met het CLB. Liefst had ik leercontract gedaan, maar daarvoor moet je een attest van je eerste en tweede middelbaar kunnen voorleggen. Ik voelde me verloren en wist niet meer wat te doen.

»Net in die periode kwam ik **Roderique** tegen. Hij was vijf jaar ouder dan ik en als hij zijn arm om me heen sloeg, voelde ik me helemaal veilig. Ik was zo blij toen hij bij ons introk en mijn mama vroeg al vlug of er geen zusje of broertje zou komen voor Isalie. 'Wil je een kindje van jezelf?' vroeg ik hem en hij knikte enthousiast. Op mijn veertiende werd ik opnieuw zwanger, maar ditmaal was het kindje gepland en had ik een man aan mijn zijde.

»Ondertussen is Ilona al een jaar oud, en ik ben nergens liever dan bij haar en Isalie. De meeste meisjes van mijn leeftijd gaan gezellig shoppen of naar de dancing, maar ik ben niet jaloers. Tijdens een Jong &

Moederweekend van het cRZ (centrum voor Relatievorming en Zwangerschapsproblemen, red.) raakte ik bevriend met een andere tienermoeder en met haar ben ik 's avonds eens gaan feesten, maar eigenlijk vond ik er niet veel aan. Om te gaan shoppen heb ik ook geen vriendin nodig, dat doe ik met mijn dochters. En ik heb Roderique! Hij heeft vast werk en ik kan op hem bouwen. We zijn al verloofd, maar trouwen is nog niet voor direct. Eerst moeten we centjes sparen voor een eigen huis en dan gaan we trouwen en mag er een derde kindje komen. Mensen vragen vaak of het niet heel zwaar voor me is – moeder zijn als je zestien bent – maar dat vind ik helemaal niet. Met mijn kinderen bezig zijn, is het liefste wat ik doe.

»Mijn dochters mogen gerust ook tienermoeder worden van mij – hoe zou ik dat kunnen verbieden? Maar als ze er nog niet rijp voor zijn, zou ik ze aanraden om een abortus te ondergaan. Zelf ben ik erg vroeg volwassen geworden omdat ik voor mijn zieke broertjes en zusje moest zorgen. Ik was pas vier toen ik al naar de bakker om brood ging.»

Valérie: 'Gelukkig gezinnetje'

Valérie tilt haar dochtertje **Jana** op. Niet makkelijk met haar ronde buik – in april zal ze bevallen van haar tweede kind. 'Het moederschap is mijn roeping,' zegt ze trots.

Valérie «Ik wilde al een baby toen ik twaalf was – niet realistisch na-

tuurlijk, maar toch. Twee jaar later ontmoette ik **Toon** en ik verlangde heel erg naar een kind van hem, maar we wisten allebei dat we nog even moesten wachten. Op mijn vijftiende ben ik bij Toon thuis gaan inwonen en toen is mijn ware leven begonnen. Hij heeft zeven broers en zussen en ik genoot van dat gezellige, drukke huishouden. Zijn mama is zó lief en ze borstelde en vlocht mijn haar – dat schept echt een band.

»Eindelijk was ik ontvlucht aan de kille sfeer bij mij thuis. Mijn ouders maakten altijd ruzie en ik heb daar erg onder geleden. De generatiekloof was ook groot, mijn mama is van me bevallen toen ze al vijftienveertig was; ik was een 'ongelukje' en zij en papa hebben nooit veel tijd voor me vrijgemaakt. Ik werd de eerste jaren opgevoed door mijn oudere zus – ik beschouw haar eigenlijk als mijn moeder. Bij Toon kwam ik helemaal tot rust, maar mijn schoolresultaten waren niet denderend. Ik zat in de richting Handel, maar dat bleek toch wat te hoog gegrepen en toen ben ik naar Kleinhandel in het beroeps-onderwijs overgestapt.»

VRUCHTBARE KLAS

Valérie «Toon en ik vreeën niet altijd veilig. Hij voelde zich nog niet klaar om een gezin te stichten, maar ik kon niet langer vechten tegen mijn moederinstinct. Ik was net zestien toen mijn regels uitbleven. Eigenlijk wisten we al vooraf dat de zwangerschapstest positief zou zijn.

»Toen kwam de paniek: hoe zou onze omgeving reageren? Toon durfde het eerst niet aan zijn ouders te vertellen, uit angst dat ze ons het huis uit zouden gooien, maar ze reageerden alleen maar bezorgd en waren helemaal niet boos. Ik schreef een brief naar mijn ouders, en hun reactie viel ook mee. Op school hoefde ik me niet geïsoleerd en bekeken te voelen, want er zaten nog twee zwangere meisjes in mijn klas. De klastitularis lachte toen ik mijn nieuws verteld had en zei: 'Jullie zijn een heel vruchtbare klas – en mijn lessen seksuele opvoeding hebben blijkbaar niet veel opgeleverd.'

»Toen ik belde om een afspraak te maken bij de gynaecoloog heb ik meteen aan de telefoon gezegd: 'Begint u alstublieft niet over abortus, want dat wil ik niet.' Ik snap niet hoe een moeder haar eigen ►

Tienerzwangerschappen in Vlaanderen

► kind zou kunnen doden. Dokters mogen dan wel zeggen dat een foetus niet echt een mensje is, maar hij heeft vingers en teentjes – hij leeft! Ik oordeel niet over meisjes die wel voor een abortus kiezen, maar voor mij kan het echt niet – zelfs niet de morning-afterpil.

»Mijn zwangerschap verliep probleemloos en ik genóót, maar ik heb wel mijn studie moeten onderbreken. Ik werkte met leercontract in een dierenwinkel en omdat ik niet immuun was voor toxoplasmose, raadde de gynaecoloog me aan uit de winkel weg te blijven. Mijn baas was boos, en toen ik na de geboorte van Jana terugkwam, heeft hij dat laten merken ook. Hij wilde me niet de pauzes geven waar ik recht op had om af te kolven, en ik moest het ook in het toilet doen, omdat er geen echt schone plek in de winkel was. Door alle stress liep mijn melkproductie terug, en mijn baas liet me ook nog eens erg hard werken. Uiteindelijk heb ik een zware postnatale depressie gekregen. Alsof er een granaat in me explodeerde, zoveel pijn en verdriet had ik plots. Maar er was Jana, mijn Jana die niemand me meer kon afnemen. Mijn dochtertje, zij heeft me geholpen om te overleven.

»Tijdens mijn depressie begon ik al te verlangen naar een tweede kindje. Zorgen voor Jana is een feest en ik heb het nog geen moment als een last ervaren. Het doet me ook deugd dat mijn ouders trots op hun kleindochter zijn. Ik laat ze wel nooit tegelijk op bezoek komen, want dan maken ze ruzie.»

GEEN ONGELUKJE

Valérie «Vier maanden geleden ben ik opnieuw zwanger geworden. Toon is net zo opgetogen als ik. We willen gewoon een gezin en wat doet het ertoe dat we nog jong zijn? Toon zorgt erg goed voor Jana en mij. Hij ziet zijn dochtertje doodgraag en het zit goed tussen ons: ik geloof dat we altijd samen zullen blijven. Maar indien het niet meer zou boteren, zou ik voorstellen om als vrienden uit elkaar te gaan. Het geruzie dat ik thuis heb moeten aanhoren, dat wil ik mijn eigen kinderen nooit aandoen.

»Onze tweede baby zal in april geboren worden. Misschien is het wel een bengeltje en dat zal dan wennen worden, want Jana is héél makkelijk. Toon en ik willen daarna een jaar of zes wachten voor we nog twee kinderen krijgen – kort na

Valérie, zestien en moeder van Jana: 'Tijdens mijn postnatale depressie begon ik al te verlangen naar een tweede kindje.'

elkaar. Het is leuk als er maar een klein leeftijdsverschil is, want dan kunnen ze goed met elkaar spelen. Het broertje of zusje van Jana is gepland en gewild. Geen ongelukje zoals ik. Ik ben bereid om alles voor mijn kinderen te doen.

»Ik ga nu niet meer naar school en met werken stop ik ook. Toon heeft een vaste baan en we hebben er samen voor gekozen dat ik thuis zou blijven. Zodra de kinderen oud genoeg zijn voor de kleuterschool, wil ik echt wel weer gaan studeren – eerst mijn diploma halen met tweedekansonderwijs en misschien kan ik daarna verloskunde gaan volgen.

»Toon is ondertussen al twintig en ik net achttien, dus we zijn echt wel volwassen genoeg om op eigen benen te staan. Financieel hebben we het moeilijk, dat wel. We wonen sinds een paar maanden zelfstandig en als we de huur betaald hebben, blijft er maar heel weinig over voor de andere rekeningen en ons eten. Maar Jana komt niets tekort, zij heeft echt alles. Mijn schoon-

moeder had zelfs moeite om te bedenken wat ze haar nog als verjaardagscadeautje zou kunnen geven.

»Als ik geld heb, geef ik het liever uit aan Jana dan aan mezelf. Kijk, er zit een scheur in mijn broek, maar die naai ik wel, ik heb niet veel nodig. Toon en ik houden heel veel van elkaar en dat geeft ons kracht.

»Soms ben ik er me van bewust dat ik als tienermoeder helemaal onderaan de maatschappelijke ladder sta, maar ik trek er me niets van aan wat de mensen zeggen. Het maakt me zo blij dat ik een mooi, gelukkig gezinnetje heb!»

De hulpverleners: 'Sta stil bij je beslissing'

Tienermoeders als Kim en Valérie kunnen voor advies terecht bij Marjolijn De Wilde en Sara Plessers, medewerkers van het cRZ – centrum voor Relatievorming en Zwan-

gerschapsproblemen. 'Het is een harde wereld, met niet veel plaats voor een meisje van zestien met een baby,' zegt Sara Plessers.

Marjolijn De Wilde «Tieners met een kind, kunnen zich heel geïsoleerd voelen. Terwijl je leeftijdsgenoten gezellig gaan shoppen en dansen, zit jij thuis met je baby. Vaak wordt er druk over je geroddeld en je ouders zijn misschien ook niet zo gelukkig met je keuze. Tijdens onze weekenden hebben tienermoeders de kans om elkaar te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. Niemand kijkt hier raar op als je zegt dat je zestien bent en een baby hebt – je wordt geaccepteerd en bevestigd in je moederrol.»

HUMO Waar komen die meisjes vandaan?

Sara Plessers «Uit heel Vlaanderen. We sporen tienermoeders op via CLB's, Centra voor Integratie Gezinszorg, kraamklinieken en vroedvrouwen. En dan zijn er ook de meisjes die ons zelf vinden via de website www.tienermoeders.be. Alle tienermoeders tot eenentwintig jaar zijn welkom, en alle meisjes die twaalf weken zwanger zijn en besloten hebben om het kind te houden ook.»

HUMO Gaat het om ongeplande of geplande zwangerschappen?

Plessers «Meestal zijn het ongelukjes, maar die meisjes hebben er wel bewust voor gekozen toch te bevallen en zelf voor hun kind te zorgen.»

HUMO Wie tegenwoordig ongewenst zwanger wordt, kan toch altijd nog naar de abortuskliniek?

De Wilde «Inderdaad, en dat maakt het net moeilijker voor de meisjes die hun zwangerschap te laat ontdekken, of die bewust kiezen voor het moederschap. Ze kunnen niet rekenen op veel sympathie, want hun omgeving vindt dat ze beter hadden moeten weten.»

HUMO Hoe reageren de ouders?

De Wilde «De meeste tienermeisjes kunnen gewoon thuis blijven wonen, al reageren hun ouders vaak geschokt, en dreigen ze wel eens hun dochter buiten te gooien als die de zwangerschap niet afbreekt. Als de baby er eenmaal is, zien we meestal dat de ouders zich aan hun kleinkind gaan hechten en hun dochter gaan steunen.»

HUMO Kim was moeder op haar dertiende. Zijn er veel zulke extreem jonge moeders?

Plessers «Dat is zeldzaam in Vlaanderen – vorig jaar waren er ►

Tienerzwangerschappen in Vlaanderen

► maar twee. In 2006 werden er verder vijf tienermeisjes van veertien moeder, tweeëntwintig van vijftien en vijfenzeventig van zestien. Meer dan vijfenzeventig procent van onze tienermoeders is achtien of ouder.»

HUMO Wordt een jonge vrouw van achttien nog beschouwd als een tienermoeder? Een paar generaties geleden was dat een heel normale leeftijd om een kind te baren.

De Wilde «De tijden zijn veranderd: vrouwen zijn nu gemiddeld achtentwintig als ze hun eerste kind krijgen. Je bent schoolplichtig tot je achttiende, en meisjes van die leeftijd die al met een dikke buik rondlopen, worden vaak als marginaal bestempeld.»

HUMO Hoe komt het dat tieners nog altijd zwanger worden? De pil kost een minderjarig meisje tussen de vijf en de dertien euro per maand en de morning-afterpil is vrij verkrijgbaar en kost net geen tien euro.

Plessers «Meestal valt een tienermeisje dat zwanger wordt echt uit de lucht. 'Wát, ik, zwanger?!' Ze slikt vaak wel de pil, maar ze is slordig geweest of zo.

»Wat me ook opvalt is dat veel meisjes zich niet kunnen voorstellen dat er leven in hun buik kan groeien. Ze horen over de bevruchting in de biologieles, maar dat blijft toch allemaal wat abstract, niet iets wat hen zou kunnen overkomen.»

De Wilde «Gelukkig organiseren de meeste scholen nu lessen over seks en relatievorming, waar praktische vragen als 'Hoe doe ik een condoom aan?' en 'Hoe vertel ik mijn vriend dat ik veilig wil vrijen?' aan bod komen.»

DOOR MIJN SCHULD

HUMO Wat kan een meisje er toe bewegen om op jonge leeftijd een zwangerschap uit te dragen? Een abortus is zoveel eenvoudiger.

De Wilde «Meisjes uit het technisch en beroepsonderwijs zullen veel minder vlug voor abortus kiezen dan een meisje uit het ASO – ze zien het als verkeerd en voelen zich vaak enorm schuldig als ze het toch laten doen.»

Plessers «Ik ken een meisje van veertien dat had gekozen voor abortus. Ze zat in het beroepsonderwijs en werd op de speelplaats uitgescholden voor moordenaress...»

HUMO Niet alle zwangerschappen bij tieners zijn ongelukjes. Valérie

Sara Plessers (links) en Marjolijn De Wilde: 'Meisjes uit het technisch en beroeps zullen veel minder vlug voor een abortus kiezen dan meisjes uit het ASO. En als ze het toch doen, voelen ze zich vaak enorm schuldig.'

koesterde al jong een duidelijk verlangen naar een kind.

De Wilde «Volgens onderzoek in de Verenigde Staten en Groot-Brittannië zou één tienermoeder op de vier haar zwangerschap bewust hebben gepland – maar daar heb ik mijn twijfels over. Net als voor volwassen moeders, is dat voor een tiener achteraf moeilijk nuchter te analyseren; als de baby eenmaal geboren is en ze hem graag ziet, zal ze willen dat hij gepland was.

HUMO Kim had al een kind en besloot op haar veertiende om ook een baby te krijgen van haar nieuwe vriend. Lijkt me geen verstandige beslissing.

De Wilde «Ze heeft ons een e-mail gestuurd dat ze nog een kind wilde. Ik heb toen niet geroepen: 'Née Kim, niet doen!', want dan snijd je alle communicatie af. We hebben wel een afspraak voor een gesprek gemaakt, en ik heb haar gevraagd om tot dat moment anticoncep-

'Kiezen tussen je lief en je baby is niet zo moeilijk. Een nieuw lief kun je altijd wel vinden'

»En tienermoeders die wél bewust een zwangerschap plannen, doen dat vooral om de verkeerde redenen. Misschien had het meisje een onzekere jeugd en geeft het moederschap haar het gevoel dat ze iets betekent. Of ze willen per se een warm nest bouwen, en daar hoort een kind bij. Meisjes krijgen soms ook een kind om een jongen aan zich te binden – een tactiek die ook veel volwassen vrouwen toepassen. Maar zoals we maar al te goed weten, wil dat niet altijd werken.»

tie te gebruiken. Maar ze was al zwanger toen ze op mijn e-mail reageerde.»

Plessers «We stellen ons nooit afkeurend op, maar tegen Kim heb ik wel gezegd dat ik schrok van het nieuws en bezorgd voor haar was. Ik probeer zo'n meisje te laten nadenken over waarom ze per se een kind wil.»

De Wilde «Bij sommige meisjes kun je verder gaan. 'Denk je niet dat je school eronder zal lijden?' vraag ik dan, of: 'Denk je echt dat je die jongen zo bij je kunt houden?'»

EN DE JONGENS?

HUMO Kim kan niet meer genieten van een avondje fuiven. Kunnen tienermoeders eigenlijk nog wel tiener zijn?

De Wilde «Ze zijn constant op zoek naar evenwicht: het ene moment staan ze te giechelen als bakvisjes, het volgende moment geven ze hun baby de borst.»

Plessers «Als een gewoon tienermeisje uitgaat, is ze de hele middag in de weer met make-up en kleren en ze belt haar vriendinnen met de vraag: 'Wat trek jij straks aan?' Een tienermoeder moet op tijd thuis zijn om voor haar kinderen te zorgen, en de volgende ochtend kan ze niet uitslapen. Maar: de meeste tienermoeders zeggen dat ze het uitgaansleven niet missen.»

HUMO Valérie kampt met een ernstig geldprobleem. Zien jullie dat vaker?

De Wilde «Tja, vaak hebben ze geen diploma en zijn ze werkloos, of moeten ze rondkomen van een klein loon. Wij organiseren Jong & Moederweekends voor tienermoeders, maar sommige meisjes kunnen het inschrijvingsgeld van 42 euro gewoon niet betalen. Afgelopen zomer hebben we onze tienermoeders en hun kinderen een dagje Plopsaland aangeboden voor de helft van de prijs, maar zelfs dan hebben we nog een afbetalingsregeling van vijf euro per maand moeten uitwerken.»

HUMO Kim en Valérie hebben veel school gemist.

De Wilde «In principe ben je leerplichtig tot je achttiende, maar wij zien toch dat heel wat tienermoeders vroeger afhaken – vaak omdat ze al voor hun zwangerschap niet graag naar school gingen. Sommige meisjes gaan weer studeren als de kinderen oud genoeg zijn voor de kleuterschool, vooral omdat ze beseffen dat een diploma hun aan een beter inkomen kan helpen.»

HUMO Zowel Kim als Valérie willen zelf voor hun kind zorgen en zien ertegenop om het naar de crèche te brengen.

Plessers «Ik vermoed dat daar de angst meespeelt dat ze beoordeeld zullen worden door de verzorgsters. Ze denken ook dat je pas een goede moeder bent als je haast constant bij je kind blijft, terwijl volwassen moe-

Meer info: www.crz.be of www.tienermoeders.be. U kunt ook een e-mail sturen naar info@crz.be of bellen naar 016/33.69. 54.

HUGO MATTHYSEN

JOHANNESBURG

ders opvang heel normaal vinden. Tiernormoeders zijn er ook vaak van overtuigd dat de crèche of de onthaalmoeder veel te duur is, terwijl ze Kind en Gezin om steun kunnen vragen.»

HUMO Hoe zit het met de tiernormoeders?

De Wilde «Jongens slaan meestal op de vlucht als ze horen dat hun vriendin zwanger is, of ze klappen dicht. Dat zorgt voor veel frustraties bij de meisjes. Ik zeg dan altijd: 'Geef hem wat tijd en ga bij een vriendin uit-huilen.' We zien nogal eens dat zo'n jongen weer op komt dagen na de geboorte en zich dan toch aan het kind gaat hechten. Tiernormoeders die er voor kiezen om de zorg op zich te nemen, hebben vaak wel moeite om dat langer dan twee jaar vol te houden – hun interesses liggen elders.»

Plessers «De meisjes die bij ons op weekend komen, hebben bijna allemaal een partner – vaak niet de biologische vader van het kind. Op die leeftijd is het normaal om verschillende partners na elkaar te hebben, maar tiernormoeders worden daar wel op aangekeken.»

HUMO Jullie hebben ook een telefoondienst.

De Wilde «Ja, we willen de meisjes die ons bellen helpen bij het beslissingsproces. Hoe zie jij je toekomst? Past een zwangerschap in je leven of niet? Een anoniem luisterend oor kan helpen om de dingen op een rijtje te zetten. Heel wat meisjes durven niet met hun vriendinnen te gaan praten, uit angst dat die het zullen doorvertellen.»

HUMO Bellen de meeste meisjes niet gewoon voor het nummer van de dichtstbijzijnde abortuskliniek?

De Wilde «Inderdaad, en dat lijstje ligt ook naast onze telefoon. We willen meisjes er zeker niet toe aanzetten hun baby te houden. Onze boodschap is: *sta stil bij je beslissing* – of dat nu abortus is of doorgaan met de zwangerschap.»

Jolien Janzing

Foto's Dieter Bacquaert

VERTEL HET AAN WWW.HUMO.BE

En wat vindt u? Kan een meisje van twaalf zelf beslissen of ze moeder wil worden? Kent u tiernormoeders, of bent u er zelf eentje? Zo ja, wat zijn uw ervaringen? Vertel het in alle anonimiteit aan www.humo.be, en check ook wat de andere Humo-lezers geschreven hebben.

'Kijk Julie,' had Dave nog geprobeerd, 'als er weer een uitnodiging voor de technische keuring van de auto in de bus valt, ontkurken wij dan de champagne? Zetten wij dan een papieren hoedje op terwijl we roepen: wat is dat jaar toch voorbijgevlogen, zeg! Neen. Want dat is dom. En dat geldt ook voor oudjaar. Dat is een datum als een andere.'

Maar Dave had bakzeil gehaald.

'We zullen het simpel houden,' had Julie gezegd. 'We nodigen Gert en Sidney uit bij ons thuis. Gert is een interessante man. Hij geeft les. Maatschappijleer aan toekomstige verpleegsters.'

Dave had nog wat gebromd. Maar daar zaten ze dus, op oudejaarsavond. De noodlottige hervormingen van het hoger onderwijs waren al besproken, en nu richtte Dave het woord tot Sidney. Dave had moeten beloven dat hij haar bij het gesprek zou betrekken, en hij was een man van zijn woord.

'Zeg Sidney,' zei Dave, 'nu moet ik je toch wat vragen. Waarom hebben je ouders je eigenlijk Sidney genoemd?'

'Ik denk dat mijn ouders dat een mooie naam vonden,' antwoordde Sidney.

'Ja,' zei Dave. 'Maar Sidney is een Australische stad. Misschien hebben je ouders zich vergist. Misschien wilden ze je naar de Australische hoofdstad noemen. En dat is Canberra.'

'Ik vind Sidney een heel mooie naam,' zei Julie, en ze gaf Dave een waarschuwend blik. Dave ging echter verder op de ingeslagen weg.

'Het is ook mogelijk dat ze je gewoon Cindy wilden noemen,' vervolgde Dave. 'En misschien leed de beambte van de burgerlijke stand aan dyslexie. Schrijf je Sidney zoals de gelijknamige stad, of

is het c-i-d-n-y?'

'Neenee, gewoon,' zei Gert. 'Zou als de stad.'

'O, voor mij niet gelaten hoor,' zei Dave. 'Zelf heet ik eigenlijk David. Vind ik veel beter dan Dave. Maar ja.'

'Maar dan noemen we je toch gewoon David?' zei Sidney nietsvermoedend.

'Wag het niet!' zei Dave. Hij stond op en begon rondjes te lopen rond de tafel. 'Tot mijn dertiende was ik gewoon David. Maar toen ging ik naar de tweede klas van de middelbare school. En wat bleek? Plots zat ik met drie Davids in de klas, mijzelf niet eens inbegrepen! Toeval? Ik denk het niet. Zoveel Davids liepen er niet rond. Nee, de directie had de klassen zodanig herschikt dat alle Davids van het tweede jaar in één klas zaten. Waarom? Om onze trots te breken natuurlijk! Om ons in te peperen dat we maar heel gewoontjes waren. Reeds na twee weken veranderde ik mijn naam in Dave. Beetje domme naam, maar ik kon niet anders. Het heeft een halfjaar geduurd eer zowel leraren als medeleerlingen mij Dave noemden. Ja, het was een hele strijd. En daarom wil ik mijn naam niet meer opnieuw veranderen in David. Want anders is heel dat gevecht zinloos geweest! En nu moet ik naar het kind gaan kijken. Ik heb vandaag de luchtvochtigheid op zijn slaapkamertje nog niet gecheckt.'

En weg was Dave, naar de kinderkamer.

'Oei Julie,' zei Sidney geschrokken, 'dat ligt blijkbaar erg gevoelig.'

'Ja,' zei Julie. 'En daarom heet ons kind Johannes, omdat je daar alle kanten mee uitkan.'

Dave keerde terug.

'Vijfenvijftig procent, ideaal!' sprak hij vergenoegd.

'Zeg Dave,' zei Sidney, 'jullie zoontje heeft een heel slimme naam. Hij kan zich later Johan noemen, of Jo. Of Wannes, Jan, Jakke. Han. Hannes. John. Jean zelfs. Giovanni...'

'Of Johannesburg, dat is ook een stad,' zei Gert grinnikend.

'Julie, kom eens even mee,' zei Dave.

Julie stond op en volgde haar man naar de slaapkamer. Dave trok de deur achter zich dicht.

'Moest dat een grap voorstellen, dat Johannesburg?' vroeg Dave. 'En is dat de manier waarop iemand die maatschappijleer geeft aan verpleegsters zich hoort te gedragen? Iemand die ergens te gast is bovendien? Het kind des huizes beledigen door het Johannesburg te noemen? Julie, ik weiger deze kamer te verlaten vooraleer die onbeschofteriken ons huis hebben verlaten.'

'Ik regel het,' zei Julie zuchtend.

Nadat Dave tien eenzame minuten had doorgebracht op de rand van het bed betrad Gert de slaapkamer. Met uitgestoken hand.

'Dave,' zei hij, 'mijn excuses, het was niet zo bedoeld. Sorry.'

'Excuses aanvaard,' zei Dave. 'En dat je onze slaapkamer zo maar binnenstapt zonder eerst beleefd aan te kloppen is je ook vergeven. Het is tenslotte oudejaarsavond, je hebt al wat op en zo... Nee, vandaag mag het allemaal wat informeler. Het is tenslotte feest!'